

	WWW.INKY.HOST.SK		
	PRIJAŤ-ZIŤ-SLÁVIŤ-ODOVZDAŤ <i>Súčasť seriálu</i>	Vierou prijať; nevera je ignorovanie faktov; akt uverenia; <i>Tematický okruh</i>	221/2006 <i>Poradové číslo</i>
VIERA JE ZLOMENIE SA...			Jan. 2006

„²⁶ O osem dní boli jeho učeníci zasa vnútri a Tomáš bol s nimi. Prišiel Ježiš, hoci dvere boli zatvorené, stal si doprostred a povedal: „Pokoj vám!“²⁷ Potom povedal Tomášovi: „Vlož sem prst a pozri moje ruky! Vystri ruku a vlož ju do môjho boku! A nebuď neveriaci ale veriaci!“²⁸ Tomáš mu odpovedal: „Pán môj a Boh môj!“²⁹ Ježiš mu povedal: „Uveril si, pretože si ma videl. Blahoslavení tí, čo nevideli, a uverili.“³⁰ Ježiš urobil pred očami svojich učeníkov ešte mnoho iných znamení, ktoré nie sú zapísané v tejto knihe.³¹ Ale toto je napísané, aby ste verili, že Ježiš je Mesiáš, Boží Syn, a aby ste vierou mali život v jeho mene.“

(Jn 20,26–31)

Milí bratia a sestry!

Prvý krok na ceste spásy, o ktorej hovorí minulé katechéza v tej schéme PRIJAŤ – ZIŤ – SLÁVIŤ – ODOVZDAŤ, je **akt uverenia**. O tom niet pochybností. Práve preto, ako ste si určite všimli, sme v týchto katechézach venovali veľký priestor práve tomuto: ako uveriť? Čo je to vlastne viera? Čo to znamená: byť veriacom človekom?

Určite si pamätáte na schémy, ktoré sme si vykresľovali, napríklad keď sme analyzovali Zachejovo obrátenie: uveriť v Boha, počuť Evanjelium, uveriť Evanjeliu, ústami vyznať novú vieru a začať podľa nej žiť a konať (katechéza 186). Spoznali sme rozdiel medzi kresťanským *názorom* a kresťanskou *vierou* (katechéza 214). A spoznali sme aj to, ako môže k aktu uverenia prispieť komunita *veriacich* kresťanov a rozjímavá modlitba v štýle *Lektio divina* (katechéza 160).

Napriek tomu všetkému ale **v strede ostáva stále jeden a ten istý akt uverenia**. **K nemu všetko smeruje a od neho sa ďalej všetko odvíja**. A s ním stále ostáva aj otázka: **Ako vlastne uveriť?** Ako to narafičiť, aby sme naozaj tento rozhodujúci krok uverenia urobili? A čím toto uverenie vlastne vo svojej podstate je?

To, nad čím budeme uvažovať dnes, sme si už v skratke načrtli v závere 214. katechézy. Ale myslím, že je to dosť dôležité na to, aby sme sa k tomu ešte raz vrátili a uvážili si to v pokoji a samostatne. A poďme rovno k veci...

Niekedy si predstavujeme, že viera – to je niečo ako nejaké vypätie. Je to úsilie, námaha, aby sme uverili v niečo, čo priamo nevidíme. Predstava viery je tak predstavou takmer hrdinského výkonu, námahy, zápasu a boja. A keďže máme pocit, že sme v skutočnosti slabí, tak sa tohto *zápasu o vieru* vlastne aj dosť obávame.

Pravdou ale bude skôr to, že námahou je neveriť. Viera v Boha a viera Bohu je niečo vskutku samozrejmi a prirodzené. A je to naopak *ne-viera*, ktorá vyžaduje námahu a zápas o to, aby sme si ju udržali. Nehovorím, že toto úsilie je nejaké extrémne. Vlastne sme na neho už nejakú navyknúť. Dôležité ale je, že **samotná viera je potom skôr niečo ako zlomenie sa. Je to okamih, kedy sa prestaneme usilovať**

neveriť a pochybovať a jednoducho, bez nejakej veľkej námahy, proste prijmeme fakty, ktoré sú samozrejme a evidentné.

Všimnite si to napríklad na Tomášovi z úvodného úryvku: Stojí oproti desiatim svedkom, ktorí na vlastné oči videli Krista. Zhovárali sa s Ním. A ešte sú tu ženy, ktoré majú rovnakú a hlavne na apoštoloch nezávislú skúsenosť. A je tu aj prázdny hrob, takisto fakt. **Tomáš, ak nechce uveriť ničomu, čo je tak jasne doložené, musí podstúpiť značnú námahu, aby znásilnil svoj zdravý rozum**. Môže predpokladať, že sa najmenej dvanásť úplne zdravých ľudí zrazu zbláznilo. Je to krajne nepravdepodobné, pritiahnuté za vlny... ale čo už? Alebo sa môže prinútiť mávnuť nad tým rukou a proste nad tým *neuvažovať*. Ale v každom prípade musí podstúpiť značnú vnútornú námahu, aby si svoju skepsu a neveriu zachoval. Pritom **uveriť v tomto okamihu nevyžaduje v praxi žiadnu námahu**: sú tu overené fakty, sú tu nezávislé svedectvá dôveryhodných a zdravých ľudí, je tu nakoniec aj Ježišova predpoveď, podložená znameniami a zázrakmi, ktoré konal... a je to nakoniec aj nanajvyšš *príjemná* vec. Veď by to znamenalo, že Ježiš žije! Žiaden krach sa nekoná! **Stačí, aby sa Tomáš proste poddal reči faktov a je to!** Môže plesáť a jasať radosťou!

Tomáš sa ale namiesto toho bráni a vyvíja značné úsilie na to, aby si udržal naviac nevábnu predstavu krachu a konca všetkého, v čo veril a dúfal a čo bolo v jeho živote krásne. **Strach zo sklamania, strach z toho, že to všetko vyzerá príliš pekné na to, aby to mohla byť pravda, tento strach spôsobuje, že sa Tomáš bráni**. Inými slovami: Tomáš sa už s Ježišovou smrťou zmieril. Je to katastrofa, ale prežil ju a naučil sa s tým nejakú vysporiadať. Dokáže s tým žiť a prežiť. Uveriť v to, že Ježiš vstal z mŕtvych – to ho, myslím, naplnia podvedomým strachom zo sklamania a z ďalšej bolesti, ktorú by takéto sklamanie zákonite prinieslo. Tomáš sa bojí bolesti. A preto v záujme vyhnutia sa bolesti odmieta uveriť a bráni sa faktom...

Fakty sú tu, samozrejme, dodnes...

- **Je tu konsenzus celého ľudstva**. Nikde nejestvuje nič také ako *ateistická* kultúra. Náboženstvo je v ľudstve rozšírenejšie, než akékoľvek iné presvedčenie. Bez ohľadu na hranice, na epochu, na rozdielnosť kultúr...

- **Je tu svedectvo vesmíru**. Dnes lepšie, než kedykoľvek v minulosti vieme, ako jemne a precízne je nastavený samotný vesmír, aby smeroval ku vzniku človeka. Obdivujeme inteligenciu genetickej informácie. A s použitím najlepších mozgov ľudstva sa márne snažíme aspoň trochu a veľmi nemotorne napodobniť všetky tie biologické zázraky, ktoré nás obklopujú. Je nekonečne pravdepodobnejšie, že vesmír má svojho inteligentného tvorcu, než predpokladať, že všetky tieto zázraky sú dielom nejakej náhody a slepej zhody okolností, fyzikálnych konštánt a zákonov, že proste „*atómy sa rozhodli a vytvorili oko*“, ako ironicky poznamenal istý vedec. Vidieť to aj na argumentácii: keď počúvate hovoriť neveriaceho vedca, vždy počujete niečo v tomto zmysle: „Stále si ešte vieme predstaviť, že tento svet funguje aj sám

a bez Boha!“ Inými slovami: Ak vyvinie dostatočné úsilie a námahu, dokážeme si nakoniec ešte stále obhájiť svoju predstavu, že by to všetko mohlo existovať aj bez Boha, len tak. Je to síce málo pravdepodobné a vyžaduje to od nás krkolomné teórie a občas prížmúrenie obidvoch očí – ale ešte stále to *dokážeme!* Ešte stále sa vieme brániť a ešte stále nás fakty nezahnali úplne do kúta! A namiesto slova „Boh“ používame vety typu „Príroda to tak múdro zariadila“ a tak pripisujeme vlastnosti inteligentnej osoby niečomu, čo je iba slepým zhlukom energie, materiálu a „mechanických“ zákonov fyziky. Je to logické a rozumné?

- A sú tu aj ďalšie fakty. Napríklad **fakty zázrakov**. Len v takých Lurdoch je evidovaných 6 784 zázračných uzdravení. Samozrejme, nie všetky sú uznané za nesporný zázrak. Medzinárodná lekárska komisia v Lurdoch a Katolícka cirkev stanovili na uznanie uzdravenia za *naozaj* zázračné vskutku tvrdé kritériá: Choroba musí byť diagnostikovaná presne, nepochybne a odborne a to ešte *pred* uzdravením a musí byť jasne zdokumentovaná. Diagnóza musí byť konečná a definitívna (napríklad: Súčasný stav ochrnutia je konečný a nejestvuje možnosť, aby sa zmenil). Musí to byť telesná, organická choroba. Uzdravenie musí byť okamžité a náhle, bez nutnosti akejkolvek následnej postupnej rekonvalescencie. Napríklad nezvratne ochrnutý človek náhle vstane z vozíka a je v tej chvíli úplne zdravý. Musí to byť uzdravenie, ktoré jasne odporuje prírodným zákonom a zákonitostiam vývoja a reakcií organizmu a priebehu samotnej choroby. Ak pacient absolvoval nejakú formu liečby, musí byť úplne vylúčené, že by uzdravenie mohlo byť nejakým výsledkom tejto liečby, alebo bolo touto liečbou čo i len podporené. Uzdravenie musí byť úplné a trvalé. Preto je takýto prípad vždy znova prešetrený po uplynutí jedného roka od zázraku. A, samozrejme, musí tu byť spojitosť medzi uzdravením a modlitbou a uzdravený sám musí jasne konštatovať, že za príčinu uzdravenia považuje práve „niečo duchovnej povahy“. Toto sú kritériá. Tvrdé. Tak tvrdé a jasné, že čo i len jeden jediný takýto zázrak by musel byť automaticky svetovou senzáciou, prevratným objavom, ktorý jednoznačne a nezvratne svedčí v prospech toho, že tu jestvuje Boh a tento Boh aj skutočne koná! V skutočnosti je doteraz takýchto nepopierateľných a vedecky zdokumentovaných zázrakov iba v Lurdoch zaznamenaných 66! A čo ostatné zázraky, ktoré až tak zdokumentované nie sú, alebo nie sú až tak oslnivé a spektakulárne – ale napriek tomu sa odohrali? Sú ich milióny a milióny po celom svete! Čo potom? Ak chceme zoči-voči týmto faktom ostať neveriaci, potom sa musíme odhodlať tieto fakty už iba udatne a neochvejne ignorovať. Tak, ak to robia napríklad médiá, keď k týmto správam dodávajú aspoň tie magické slová „údajne“, „vraj“ a iné. Ale ani oni nemôžu zakryť to, že *fakt zázrakov* tu proste je! Alebo „bežní ľudia“, keď to odbavia pokývaním hlavou, slovom „Zaujímavé!“ a prípadne to zaradia niekam medzi kuriozity a viac nad tým neuvažujú... A tak buď *kapitulujeme* vo svojej skepse a vo svojom strachu a proste sa *poddáme* faktom a uveríme tomu, čo je najprirodzenejšie možné – alebo sa budeme ďalej brániť a hrdinsky ignorovať všetko to, čo sa okolo nás deje. Čo z toho je ale namáhavejšie? Čo z toho vyžaduje od nás úsilie?

- **No a potom svedectvá ľudí**. Ohromná skúsenosť miliónov ľudí od čias Augusta Cézara až po dnes, zo všetkých národov, kultúr, ľudí všetkých pováh, vzdelaní, osudov, profesií... Svedectvá pohybujúce sa od tých doslova *fyzických* – ako napríklad Martha Robinová, ktorá 40 rokov, až do roku 1984, trpela chorobou, ktorá jej úplne znemožňovala nielen prijímať potravu, ale i prehĺtať, a predsa žila 40 rokov bez jedla, bez pitia, živá iba modlitbou a Eucharistiou, ktorá

rovnako zázračne a nepochopiteľne prenikala do jej tela cez ochrnutý a stiahnutý hrtan, kadiaľ fyzicky *nemohla* prejsť! – až po svedectvá viac vnútorné, ale rovnako hmatateľné: uzdravení narkomani, obnovené rodiny, vyliečené choroby a depresie, šťastie a radosť, nový život... A, samozrejme, skúsenosť Ducha Svätého. Skúsenosť sily modlitby, ktorá uzdravuje.

Zabudli sme ešte na niečo? Možno...

Ale aj tak **všetky tieto fakty spievajú ohromnú symfóniu o Bohu a o Jeho Láске k nám**. A o funkčnosti Cesty, ktorú predstavuje Evanjelium a kresťanstvo. Cesty, ktorou je Ježiš Kristus.

Naviac, sú to fakty veľmi *príjemné*. Veď čo môže byť príjemnejšie, než mať istotu Boha, ktorý ma miluje? Než mať večnú perspektívu pre svoj život? Nádej na šťastie a radosť? Slobodu? Uzdravenie? To je naozaj *krásna* realita!

Uveriť potom znamená kapitulovať vo svojej namáhavej obrane a nedôvere. Uveriť proste znamená poddať sa faktom, ktoré sú jasné a nesporné. Uverenie v tom prípade nevyžaduje žiadne strašné úsilie, či námahu. Skôr vyžaduje námahu a úsilie *zanechať*. Prestať zápasit' s tým, čo je jasné a evidentné a proste prijať skutočnosť, prijať realitu, ktorá nás obklopuje.

Viera je tak niečo ako spočítanie. Odpočítanie. Ponorenie sa. Uvoľnenie sa pre niečo, čomu sme sa doteraz namáhavo a s vynaložením svojich síl bránili. Zanechanie utekania a unikania. Otvorenie očí, ktoré sme naschvál držali zavreté...

Znakom viery je hlboký pokoj. Nie kľčovite stiahnutá tvár človeka, ktorý sa snaží úporne niečo dosiahnuť a vybojovať. Nie, viera nie je niečo, k čomu vedie úporné úsilie. Naopak, úporné úsilie vyžaduje každodenné bránenie sa faktom spojené s prázdny a šedým životom bez Boha. Viera v Boha je niečo samozrejme a prirodzené. **Je to ako keď sa človek vráti z namáhavej anabázy naspäť do svojho rodného domu, útulného a dôverne známeho a konečne môže odpočinúť od svojich námah...**

- **NEVERA** sa tak javí ako niečo, čo musíme naozaj živiť. Vyžaduje od nás úsilie čeliť a odporovať faktom i zdravému rozumu. Nech je motivovaná čímkoľvek – od strachu z démonických a naivných predstáv, ktoré máme o Bohu a náboženstve až po strach zo sklamaní – vždy vyžaduje od nás silu a námahu *odporovať* a zároveň silu a námahu živiť a prebýjať sa absurdným a bezútešným svetom, ktorý vytvára.

- **VIERA** je naopak uvoľnenie sa. Zloženie zbraní. Poddanie sa. Návrat domov, do prirodzeného a normálneho stavu života, ktorý má zmysel, ktorý má svoju logiku a ktorý je prežiarovaný svetlom a radosťou. Na uverenie nemusíme v podstate urobiť nič a naopak, musíme niečo prestať robiť: prestať odporovať tomu, čo je jasné a evidentné!

Váha argumentov, dôvodov, faktov a dôkazov, aké máme k dispozícii pre svoju vieru, by na každom súde, v každej inej situácii a v každom inom prípade viedla k jasnému záveru. **Otázka Boha je v tomto smere jedinou výnimkou, kde napriek váhe faktov a váhe všetkej logiky tvrdohlavo bojujeme za niečo, čo je nekonečne menej pravdepodobné a neporovnateľne škaredšie: nezmyselný, absurdný svet beznádeje bez Boha. Na zmenu ale stačí jedno: prestať bojovať, poddať sa a prijať realitu takú, aká je... A toto je tajomstvo aktu uverenia...**

Váš Inky